

NORDISK FORKNINGSSAMARBEJDE VEDRØRENDE MØRKETRAFIK

Referat fra koordineringsgruppens møde i Skibelund Krat den 30./31. oktober 2002

Til stede:

Peter Aalto, Páll Árnason, Terje Giæver, Morten Hafting, Jan-Erik Elg, Gabriel Helmers, Kenneth Kjemtrup, Ib Lauridsen, Per-Olof Linsén, Sven-Olof Lundkvist, Göran Nilson, Ole Olsen, Erik Randrup, Kai Sørensen, Torgeir Vaa og Timo Unhola.

Ad 1. Mødet åbnes

Gabriel Helmers bød velkommen til mødet og Kai Sørensen fortalte om det praktiske arrangement. Der var en gensidig præsentation af hensyn til Ole Olsen.

Ad 2. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

Ad 3. Godkendelse af referat fra det foregående møde

Referaterne fra møderne i Trollhättan og København blev godkendt.

Ad 4. Opfølgning af beslutninger fra det foregående møde i henhold til bilag

Kenneth Kjemtrup oplyste at N. O. Jørgensen's rapport om uheld i rundkørsler er udgivet, og tilbød at sende kopier til deltagerne.

Angående punkt 5 fra mødet i København blev det besluttet at hvert land sender en kortfattet beskrivelse af regler for belysning i rundkørsler til Kai Sørensen. Derimod frafaldes ønsket om fremsendelse af regler for geometrisk udformning.

Ad 5. Præsentation af vejdirektoraternes statusrapporter

På forslag fra Kenneth Kjemtrup blev det besluttet at deltagerne fra vejdirektorater fremsender statusrapporter efter mødet, så disse kan vedlægges referatet (de mundligt afgivne statusrapporter omtales derfor kun i det omfang, de gav anledning til diskussion).

Kenneth Kjemtrup omtalte situationen i det danske vejdirektorat, og nævnte aktiviteter angående variable tavler, LED gadesignaler, synlighed af rundkørsler, indførelse af en klasse for R_L minimum 200 for afmærkning på kørebanen, vejafmærkningens funktion om vinteren, og ældre trafikanter.

Morten Hafting gennemgik aktiviteter ved hjælp af overheads, og omtalte blandt andet et skisma mellem brug af symboler på kørebanen og Wienerkonventionen. Kenneth Kjemtrup bemærkede at Wienerkonventionen angår harmonisering af eksisterende afmærkning og ikke forhindrer indførelse af ny afmærkning. Gabriel Helmers sagde at både tillader og opmunter til forsøgsvirksomhed og tilbød at opøge den paragraf i Wienerkonventionen, som understøtter dette

Til den nordiske vejafmærkningskonference bemærkede Morten Hafting at det ikke er vejdirektoraterne, der skal tage initiativer, men at det påhviler andre at danne en forening, hvis der er brug for det.

Jan-Erik Elg og Peter Aalto fortalte om det svenske vejdirektorats planer, herunder om prioritering af vejbelysning.

Per-Olof Linsén fortalte om blandt andet udvikling af profilerede vejstriber og henviste til Timo Unhola's statusrapport.

Desuden omtalte de ovennævnte personer ønsker om deltagelse i samarbejdsprojekter, herunder projektet om mikropriamatiske folier.

Ad 6. Præsentation af forskernes statusrapporter

I forbindelse med præsentationerne supplerede Erik Randrup omkring den belysning af portaltavler, der netop var blevet monteret på en motorvejsstrækning til Herning, som snart åbnes. Det blev vedtaget at der vedlægges oplysninger fra Philips til referatet.

Der var desuden diskussion af måling af friktion i forbindelse med et norsk projekt om udvikling af en friktionsmåler af samme type som Portable Friction Tester fra VTI.

Ad 7. Forslag til udvidelse og omformulering af NMF's problemområde (mørke og dagslys)

Gabriel Helmers præsenterede de forslag, der var fremsendt pr. e-mail. Der fulgte nogen diskussion, hvorefter beslutning blev henvist til mødets næste dag (her blev det dog besluttet at Gabriel Helmers arbejder videre på sine forslag og at der træffes beslutning på næste møde).

Ad 8. Valg af ny ordfører

Der blev etableret en gruppe til udpegelse af en ordfører til afløsning af Gabriel Helmers. Medlemmerne er Sven Olof Lundkvist, Kenneth Kjemtrup, Torgeir Vaa, Páll Árnason og Per-Olof Linsén.

Ad 9. Arbejdsgruppens opdaterede beskrivelse af forskningsbehov

Kai Sørensen oplyste at projektlisten var blevet opdateret, men at den ved en misforståelse ikke var blevet udsendt før mødet. Der blev uddelt kopier af den opdaterede projektliste.

Erik Randrup påpegede at skilte i tunneller ofte er for små på grund af pladsmangel, og at der bør arbejdes med bedre skiltning. Erik Randrup vil udarbejde et oplæg til inkludering i projektlisten. Oplægget vil også omfatte metoder/regler for tunnelbelysning.

Ad 10. Information om internationalt samarbejde

Der var allerede givet nogen information om internationalt samarbejde i forbindelse med DELTA's statusrapport.

Ad 11. Eventuelt

Dette punkt blev ikke behandlet.

MØDET BLEV GENOPTAGET SIDST PÅ ANDENDAGEN EFTER SEMINARIET

Ad 12. Bekræftelse af aftaler fra seminariet

Det blev overladt til sekretæren at gengive aftaler, hvad der sker herunder:

- Kenneth Kjemtrup udvirker at N. O. Jørgensen's rapport om uheld i rundkørsler sendes til deltagerne.
- Hvert land sender en kortfattet beskrivelse af regler for belysning i rundkørsler til Kai Sørensen.
- Deltagere fra vejdirektorater fremsender statusrapporter, så disse kan vedlægges referatet.
- Gabriel Helmers opsøger den paragraf i Wienerkonventionen, som understøtter at Wienerkonventionen ikke forhindrer indførelse af ny afmærkning.
- Kai Sørensen vedlægger en brochure fra Philips om portaltavelbelysning til referatet.
- Gabriel Helmers arbejder videre med forslag til titel for NMF med henblik på beslutning på næste møde.
- Sven Olof Lundkvist, Kenneth Kjemtrup, Torgeir Vaa, Páll Árnason og Per-Olof Linsén udpeger en ordfører til afløsning af Gabriel Helmers.
- Erik Randrup udarbejder oplæg til projektlisten om skiltning og belysning i tunneller.
- Gabriel Helmers sender kopi af Bjørn Brekke's oprindelige rapport om ældning af refleksfolier til Kai Sørensen.

- Arbejdsgruppen om 5 års rapport om ældning af refleksfolier udarbejder et udkast til rapport til næste møde.
- Deltagere fra vejdirektorater i Danmark, Finland, Norge og Sverige melder tilbage om deling af budgettet til udarbejdelse af ovennævnte rapport i fire lige store dele.
- Finland, Norge og Sverige melder tilbage om bemanning af de tre dele af projektet om mikroprismatiske folier, jævnfør projektbeskrivelsen. Torgeir Vaa ville spørge Arve Augdal om deltagelse i del 2.
- Alle melder tilbage med kommentarer til den foreliggende rapport om tilstandsbeskrivelse.
- Deltagere fra vejdirektorater melder tilbage om ønsker til et hovedprojekt, hvorefter Sven-Olof Lundkvist afklarer omfang og form af hovedprojektet inden 15. december.
- Gabriel Helmers fremsender en tabel, hvori deltagere fra vejdirektorater kan angive deres ønske til prioritering.

Ad 13. Tid og sted for næste møde

Næste møde holdes i Norge den 28./29. april 2003, stedet foreslås senere.

Ad 14. Mødet afsluttes

Gabriel Helmers takkede for arrangement og deltagelse. Mødet sluttede kl. ca. 14.45.

Tillæg til referatet om SEMINARIET

Ad A. Forsøg med vejmarkeringer i Ribe Amt

Ole Olsen havde allerede aftenen før fremvist de typer markeringer, der indgår i forsøget, på en lokalitet i nærheden. Under seminariet redegjorde Ole Olsen for forsøgets formål, udførelse og foreløbige resultater; samt uddelte notater med beskrivelser og resultater. Ole Olsen fremviste desuden programmet 'Stribemand'.

Ad B. Behandling af igangværende samarbejdsprojekter

• Ældning af refleksfolier

Ib Lauridsen redegjorde for de seneste måleresultater og omdelte notater med diagrammer for Island og Danmark.

Per-Olof Linsén nævnte at den 3-årige afprøvning, der vil danne grundlag for CE-mærkning, ikke er tilstrækkelig, fordi nogle folier viser et fald umiddelbart efter en 3-årig periode.

Kai Sørensen fortalte om forhandlinger om budget for fremstilling af rapport efter 5 år på ca. 200.000 danske kroner, hvor han desværre havde kontaktet Timo Unhola i stedet for Per Lillestøl (undskyld Per). Der var nogen diskussion af rapportens indhold og stil, og af fordeling af arbejdet mellem arbejdsgruppens tre medlemmer.

Det blev besluttet at arbejdsgruppen kan gå igang med arbejdet under forventning om bevilling i henhold til budgettet. Deltagere fra vejdirektorater i Danmark, Finland, Norge og Sverige melder tilbage om deling af budgettet i fire lige store dele. Der sigtes mod fremlæggelse af et udkast til rapporten på næste møde.

Gabriel Helmers oplyste at han er i besiddelse af Bjørn Brekke's oprindelige rapport om forsøget og lovede at sende en kopi til Kai Sørensen.

Der var diskussion af en fortsættelse af projektet med en permanent stand i de nordiske lande.

- **Testmetoder for mikroprismatiske folier**

Kai Sørensen resumerede projektets tre delprojekter og omtalte arbejdets karakter. Deltagere fra vejdirektorater i Danmark, Finland, Norge og Sverige gav tilslutning til prioritering og finansiering af projektet. Det aftaltes at der meldes tilbage fra disse lande om bemanning af projektets tre dele, jævnfør projektbeskrivelsen. Torgeir Vaa ville spørge Arve Augdal om deltagelse i del 2.

- **Tilstandsbeskrivelse af vejmarkeringers retrorefleksion**

Sven-Olof Lundkvist gennemgik det fremsendte udkast til rapport.

Under diskussionen oplyste Göran Nilson at det er praktisk muligt at udføre et hovedprojekt med et større antal målinger i 2003. Kenneth Kjemtrup ønskede at den foreliggende rapport udstyres med typiske priser for vejmarkeringer, så priserne kan indgå i en samlet vurdering.

Det aftaltes at Sven-Olof Lundkvist snarest muligt sender spørgsmål til deltagere fra vejdirektorater angående en fortsættelse af projektet. Svarene på disse spørgsmål skal ligge til grund for et budgetforslag, som sendes til deltagere fra vejdirektorater senest 15. december 2002, og senere for et eventuelt projektforslag.

Ad C. Præsentation af det finske studie af vejbanereflektorer (færdselssøm)

Timo Unhola omtalte studiet, hvortil Per-Olof Linsén supplerede med blandt andet at vejbanereflektorerne ikke vil blive brugt til kantlinier.

Ad D. Forslag til nye samarbejdsprojekter

- **Vejbelysning i kryds og rundkørsler**

Kai Sørensen fortalte at der udføres en besigtigelse af et antal danske rundkørsler med henblik på belysning og synlighed i det hele taget. Det blev besluttet at et samarbejdsprojekt overvejes på næste møde.

- **Variable tavler**

Kai Sørensen omtalte forslaget til samarbejdsprojekt, mens Kenneth Kjemtrup omtalte planerne om at iværksætte et vejregelarbejde i Danmark i 2003, samt baggrunden for vejregelarbejdet. Morten Hafting fortalte om et lignende arbejde i Norge.

Der blev ikke truffet beslutninger.

- **Yderligere forslag**

Der ønskedes prioritering af projekterne i projektlisten. Gabriel Helmers vil fremsende en tabel, hvori alle, både repræsentanter for vejdirektorater og forskere, kan angive deres ønske til prioritering.

Ad E. Øvrige igangværende projekter inden for problemområdet

- **Ældre trafikanters behov**

- **Yderligere igangværende projekter**

Der var ingen beslutninger angående øvrige igangværende projekter.

Med venlig hilsen, 4. november 2002, Kai Sørensen